

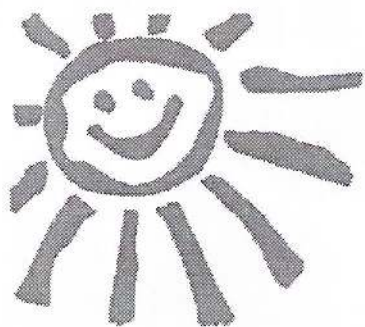
HIŠA DTRDK

GLASILLO ANGELINEGA VRICA

ŠT. 11

DECEMBER 2006

ALI STE VEDELI

KAZALO

2	Ali ste vedeli
3	Uvodnik
4	Pogovor
6	Iz montessori zakladnice
9	Dnevnik Angelinega vrtca
11	Iz otroških ust
12	Tiha opazovanja
13	Odmevi staršev
17	Starši sprašujejo
19	Zahvale, čestitke in koledar

- da bo 3. januarja 2007 minilo pet let, kar smo odprli vrata našega vrtca?
- da so v Mariboru 20. oktobra 2006 odprli drugi katoliški vrtec montessori – Hiša otrok?
- da so 6. januarja 1907 v Rimu odprli prvo Hišo otrok (San Lorenzo) in da bomo praznovali 100-letnico tega dogodka?
- da smo poimenovali vmesni prostor med rumeno in zeleno sobo »veža«, ki je postala tudi razstavni prostor otroških del, znamenitih kulturnih stvaritev, predmetov in drugega, vezanega na dogajanje v vrtcu, naravi, družbi in Cerkvi?
- da je mozaik pred vhodom v vrtec delo naših otrok pod mentorstvom vzgojiteljice Joži?
- da je izšla nova knjiga *Skupaj z otrokom prisluhnimo Bogu*, ki podaja tudi praktične napotke za versko vzgojo otrok?

Hiša otrok, glasilo Angelinega vrtca

Izdaja Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje in kulturo, Josipine Turnograjske 8, Ljubljana

Odgovorna urednica: s. Metka Capuder

Uredniški odbor: Monika Kovač, Barbara Merše, Tadeja Petrovič Jerina in Ida Praček

Lektoriranje: Mihaela Kastelec

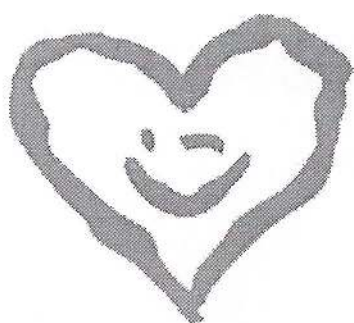
Prelom: Janez Fajfek

Tisk: Grafika 2000 d. o. o., Dob

Ljubljana 2006

elektronski naslov za pošiljanje člankov:
angelin.vrtec@guest.arnes.si

UVODNIK

DANES NAJ BO DRUGAČE

Ob otrokovih prošnjah in zahtevah se kot starši pogosto znajdemo v kolesju avtomatičnega reagiranja. Ne da bi hoteli, reagiramo, kot si ne bi želeli, ne mislili, včasih instinktivno, na način, ki smo ga bili sami deležni, pa tudi pod vplivom »normalnega«, kar nam poskuša vsiliti potrošniška miselnost družbe (vsaj pri ponujanju igrac).

Težava nastane, če se kar sprijaznimo, da smo del kolesja in ne moremo drugače, ali ko mislimo, da »vse že vemo« in da je naše reagiranje samo po sebi umevno, da iz navajenosti na neki način razmišljanja otopimo in zaradi neprestane naglice ne gledamo otroka, ne razmišljamo ob njem, kdo je, kam gre, niti o sebi, svojem življenju. Tako nam lahko uide tista pozornost, ki jo vsak izmed nas pozna, in ki omogoča čudenje, čudenje nad življenjem – v sebi, zakoncu, otroku in ljudeh, nad življenjem v svetu, čudenje ljubezni, ki nam po osebnem odnosu daje živeti.

Na zadnjem srečanju staršev nas je tematika o domišljiji pri otroku dodobra stresla iz otopelosti, nas razgibala v pogovorih. Velik del te številke bo namenjen različnim osvetlitvam našega skupnega iskanja odgovorov.

Spremembe v življenju, ki se zares morejo uresničiti in se obdržijo, morajo vznikniti najprej v naši miselnosti, razmišljanju, ne pa v občutjih, ki lahko še nekaj časa capljajo zadaj

in nas hočejo potiskati v staro kolesje. Zato smo postavljeni pred izziv, ali si pustimo še slišati, razmišljati, se učiti, sprejeti novo misel. To je tako kot ob otrocih: pustiti si biti mehak, se brusiti in oblikovati v očeta in mamo, kot tudi šele ob možu morem postajati žena. To je proces, zorenje, je lepo, ustvarjalno in živo – a tudi zelo težavno, ker je resnično, resnica pa boli.

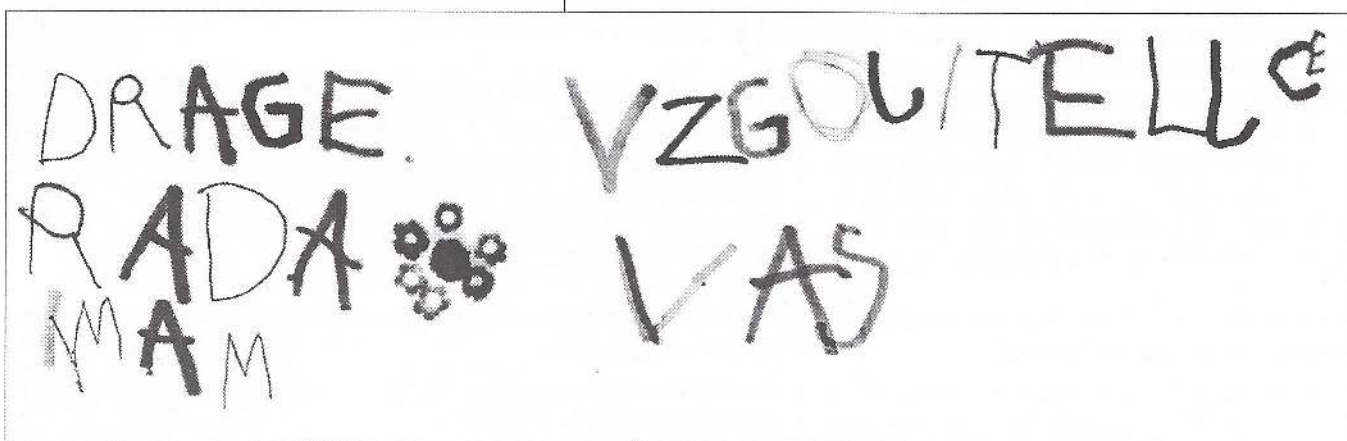
Pa naj bo tudi naša misel živa in naj se razgiba – nikoli ni prepozno, da bi začeli na novo. Ta številka nam je v mnogočem lahko v razmislek, morda nam bo dala spodbudo za drugačno ravnanje.

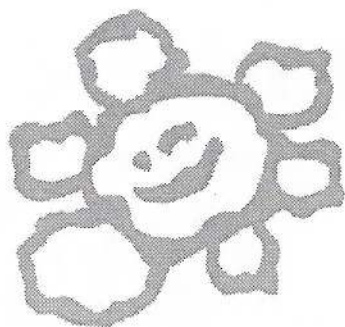
Zahvala našim vzgojiteljicam, ki se najprej same trudijo živeti v pozornosti in opazovanju, prisluškovanju življenja in razmišljajo – tudi o naših otrocih, kdo so, kje potrebujejo spodbude ... Da morda več razmišljajo o naših otrocih, kot mi starši, in to z ljubeznijo do njih, da bi jim omogočili lepo pot v življenje.

Naj bližajoči božični prazniki v nas prebudijo radovednost pastirjev, da bi želeli videti in slišati, da bi se pustili dotakniti novemu, najprej novosti vseh novosti, ki je rojstvo Boga med ljudmi, pa tudi mnogim malim srečanjem in razmišljanjem.

Vse dobro in blagoslovljene praznike!

Barbara Merše

POGOVOR

POGOVOR S SESTRO MAJO

Morda se je kdo med nami spraševal, kako to, da je v vrtcu poleg sester uršulink tudi ena sestra v črni obleki. Naši otroci imajo sestre zelo radi, pa dajemo zato besedo s. Maji Ahčin, ki je tu že drugo leto, da nam pove delček o svojem življenju in doživljanjih z otroki v vrtcu. Bi nam povedali kaj o sebi in o svoji redovni skupnosti?

Rojena sem leta 1981 v Kranju. Imam še tri starejše brate, pa mami in atka, seveda. Živeli smo v bloku in doma nikoli nismo prakticirali krščanskega življenja. Vsi pa smo prejeli zakramente. Hvaležna sem Bogu za svoje starše in brate in tudi za vse tisto, kar je bilo v naši družini težkega, predvsem pa lepega. Po srednji ekonomski šoli sem odšla v samostan. Nikoli nisem računala s tem, da bom kdaj redovnica, toda Gospodova pota res niso naša in Njegove misli niso enake našim. Ko sem doumela, da me Gospod kliče, sem se z Njim kar nekaj časa borila – ni bilo lahko, tudi glede domačih, toda Gospod vedno zmaga. Njegovo povabilo sem počasi sprejela in z veseljem vstopila k Šolskim sestram sv. Frančiška Kristusa Kralja. Ko sem potem končala še vzgojiteljsko šolo, smo za pripravništvo zaprosile sestre uršulinke. Prošnja je bila sprejeta in zdaj sem tu in mi je lepo.

Kako pa doživljate svoje delo v montessori vrtcu?

Ko sem se prvič srečala z montessori metodo, sem vedela, da bom tudi sama morala narediti veliko sprememb na področju vzgoje. Spremeniti je pa potrebno predvsem svoj način življenja, da ga potem lahko predstaviš in posreduješ tudi otrokom. Tukaj je delo res prijetno, a tudi zelo naporno. Toda veliko več kot jaz lahko dam tem otrokom, od njih prejemam. Od njih se veliko naučim. Otroci so res bogati.

Bi nam lahko povedali, kateri so vaši največji izzivi pri delu z otroki?

Zame je največji izziv opazovati otroka do te mere, da začutim, kaj res želi, kaj potrebuje

in kako se počuti. Zelo rada se pogovarjam z otroki. Vsak daljši pogovor je zame izziv, kako naprej. Otrokom bi res rada dala vse, kar je vame položil Bog. Kako mi vse to uspeva, pa v resnici veva le On in jaz.

Obstajajo kakšne meje, na katere naletite pri delu z otroki? Kako se soočate z njimi?

Meja, ki vse pove, je ta, da noben otrok ni moj, zato ne morem razpolagati z njim, kot si jaz želim in domišljam. Vedno imam v mislih Jezusa in Njegov pogled na otroka. Vem, da vse tisto, kar z moje strani ni dobro (hitra jeza, nepotrpežljivost, napačna odločitve ...), On »popravi« s svojim blagoslovom. Rada molim za otroke in jih polagam v Jezusov objem.

Od kod črpate moč in navdihe za delo z otroki v vrtcu?

V GOSPODU JE MOJA MOČ. Jezus je moj prvi zgled. Vem, da On na vsakega otroka polaga roke in ga blagoslavlja, zato Mu jih tako rada prinašam. Izročam pa jih tudi Mariji. Navdihe za delo pa večkrat črpam tudi iz zgleda svoje mame, drugih vzgojiteljev in sledim lastnim izkušnjam ...

Katera so temeljna spoznanja o otrocih, do katerih ste prišli pri vašem delu?

Na kratko: »Otroci so božji DAR. In za vsak tak dar se z veseljem zahvaljujem Očetu in Materi.«

Bi nam zaupali nekaj lepih doživetij iz vašega dela v vrtcu?

Vsak dan doživim veliko lepega, ker je vsak otrok res lep (na znotraj in na zunaj). Otrok ne zna lagati, je preprost, vesel in zna biti hvaležen. Najlepše se počutim po kakšnem pogovoru z otroki. Zelo rada pa jih tudi opazujem pri delu.

Bi kaj pri vašem delu spremenili?

Spreminjati hočem najprej sebe, da bi bila res to, kar želi Bog. Metodo montessori pa tako vsaka od vzgojiteljic živi na svoj način. Vse tisto, kar meni ni ravno najbolj všeč, »spreminjam« že sproti pri vsakdanjem delu. Seveda pa se držim bistva te metode in od tega ne odstopam.

Kako se kot vzgojiteljica še dodatno strokovno izpopolnjujete?

Vsak dan se je potrebno sproti pripraviti in pregledati, kako se predstavi določen material. Vsak teden imamo vzgojiteljice sestanek. Skupaj se pripravljamo, razmišljamo in iščemo poti za naprej. Pred kratkim sem opravila tudi katehezo dobrega Pastirja.

Kako kaj sodelujete s starši?

Stik s starši se mi zdi pomemben. Rada spregovorim o otroku. Najbolj pa sem vesela, kadar skupaj iščemo rešitve in si tako pomagamo, da lahko dobro sodelujemo. Predvsem pa molim tudi zanje.

Na kaj bi morali biti starši pri vzgoji otrok po vašem mnenju še najbolj pozorni?

Menim, da so starši zelo skrbni do otrok. Zdi pa se mi pomembno, da sami živijo tako, da bo njihov otrok nekoč res lahko takšen, kakršnega so si želeli – DOBER. Starši morajo biti vedno prvi zgled svojemu otroku.

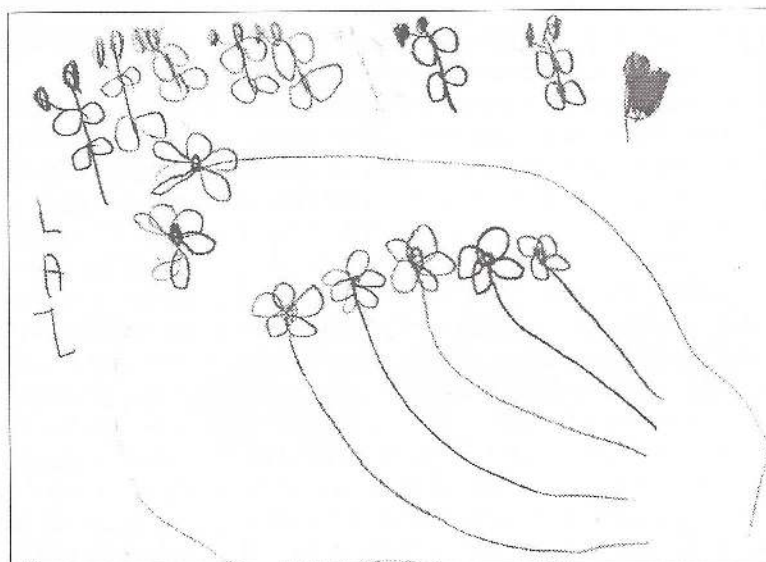
Kakšna je po vašem vloga molitve pri vzgoji otrok in pri delu v vrtcu in kako po vašem lahko najbolj odkrivamo talente pri otrocih?

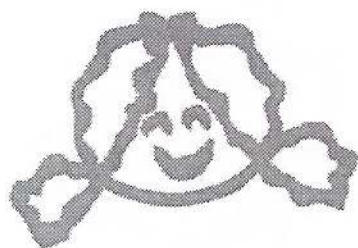
Molitev res lahko prestavlja gore, v to verjamem. Zato je moja prva dolžnost prav ta – moliti za blagoslov pri delu in moliti za vsakega otroka in njegove starše.

Vsak otrok ima veliko talentov. Odkrijemo jih lahko le z opazovanjem. Dati pa jim moramo seveda možnost, da jih pokažejo in tudi sami odkrijejo. Mi pa jih spremljajmo, usmerjajmo in podpirajmo. Izročajmo jih Bogu.

Najlepša hvala za te podarjene misli. Želimo vam božjega blagoslova in spremljanja na nadaljnji poti, ki je pripravljena za vas v vaši redovni skupnosti. Za vse nas bo spodbuda povabilo k molitvi, še bolj smo hvaležni, da ste med našimi otroki v vrtcu in veseli takega sodelovanja in odprtosti med redovnimi skupnostmi. Naj pozdravimo kar z MIR IN VSE DOBRO!

Pogovarjali sta se Mihaela Kastelec in Barbara Merše

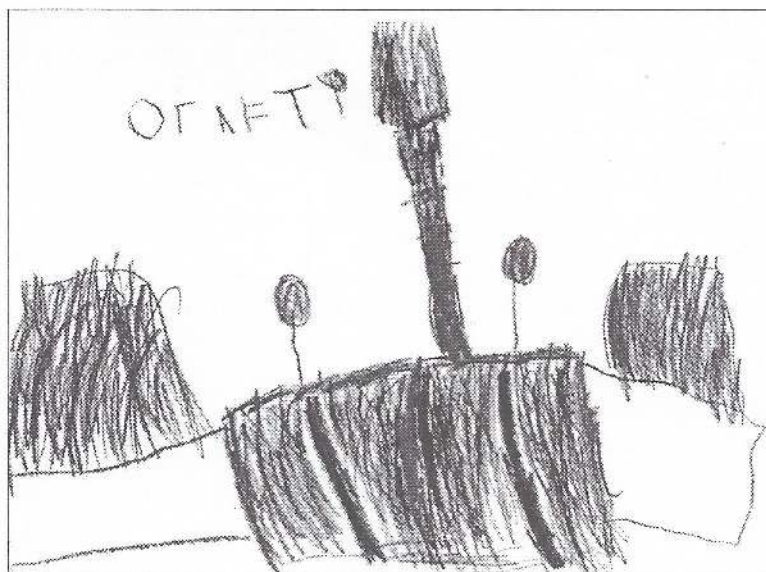
IZ MONTESSORI ZAKLADNICE

DOMIŠLIJA

Ob branju teme o domišljiji, ki sem jo v razmišljanje dala tudi vam, dragi starši, se tudi meni odpirajo vprašanja, dileme, razmišljanja, ki jih želim deliti z vami. Želim, da bi ob mojem razmišljanju začutili, čemu naj služi domišljija in da razlikujem med domišljijo in fantazijo.

Že vnaprej se opravičujem, če bo moje razmišljanje razumljeno kot moraliziranje. Moja edina želja in skrb je vaš otrok.

Otrok nam je poslan na svet, mi pa smo dolžni pripravljati okolje, ki ga bo navdihovalo, da bo lahko z delom v tem okolju uresničil in razvil vse svoje potenciale, ki so mu bili dani ob stvarjenju. Otrok je tu. Kakšen čudovit trenutek! Otrok – veselje vseh, ki ga obdajajo. Vsi ga občudujemo, ga stiskamo in ljubkujemo, se ga dotikamo in smo srečni, če nam našo ljubezen tako ali drugače vrača. V naših mislih je otrok kot »naša igračka«, za katero bi želeli, da nikdar ne odraste, da nas razveseljuje, se nam smehlja in nam podarja čudovite drobne poklone svoje majhne očarljivosti. Majhnega otroka lahko vsak, ki je z njim blizu, vodi do misli, besed, ki so njemu všeč, ki ga bodo razveseljevale, ker je majhen, »luštan«, topel, ljubeč; radi bi ga ljubkovali in se mu smejali. To je čudovit čas, ko smo presrečni, da mu lahko ponudimo to ali ono, da vidimo, kako se nečesa razveseli, kako ves očaran opazuje risano ali pa poslušajo pravljico. Za otroka je vse novo. Sama se velikokrat postavim v vlogo tega otroka, ki ga vsaka malenkost v okolju vznemiri iz ji z zanimanjem sledi. Vedno znova ugotovim, da si otrok v resnici ne želi naše pravljičnice, ne želi si naših risank, toda z nami vred je ves obdan s tem. Ves medijski prostor, vse razmišljanje odraslih je tako rekoč prepojeno s tem. Že misel na majhnega otroka nam malone kot pogojni refleks ustvari sliko pravljičnosti. Toda otrok je živ, otrok je tu med nami in z nami. Otrok je tu zato, da bo nekega dne odrasel, si služil vsakdanji

kruh, da bo živel in delal nekaj, kar ga bo veselilo in s čimer se bo lahko preživljal. In če bo – namesto da bi se ob očetu in mami učil vsakodnevnih opravil – negibno sedel ob ekranu ali ob nenehnem poslušanju fantazijskih zgodb bremenil svoj um, bo njegovo življenje prav gotovo težko. Ko bo starejši, mu bo vse v breme. Otrok pa se veseli življenja, želi ustvarjati prave in resnične stvari. Sprašujem se, kako bo otrok, ko bo odrasel, zmoget videti lepoto narave, lepoto tega čudovitega Božjega stvarstva, kako jo bo mogel ljubiti in zanjo skrbeti, če pa je njegov svet prepreden z domišljijскими liki. Nemogoče, saj bo zmožen ljubiti le nekaj nerresničnega.

Zato pa starši ne smemo nasadati potrošništvu video igrice, raznih nemogočih risank in filmov, kajti to so naše želje in ne želje otrok – to so predvsem želje tistih, ki bi radi na račun otrok čim več zaslužili. Zato smo ob poplavi vseh teh medijskih, računalniških, video in drugih ponudb v resnici lahko in upravičeno zbegani. Morda bo moje razmišljanje izzvenelo, kakor da je vse zanič. Nikakor! Prepričana sem, da je mogoče najti tudi kaj dobrega. Ker pa je toliko vsega, imamo veliko odgovornost, da poiščemo in izberemo pravo knjigo, pravo risanko, da poznamo pravo mero vsega, predvsem pa moramo vedeti, kdaj je otrok zmožen sprejeti neko zgodbo. Kako sem žalostna, ko najdem v knjigarni knjigo s čudovito zgodbo, pa kaj, ko v njej namesto ljudi nastopajo živali, ker so avtorji prepričani, da bo otroku zato bolj všeč. Nikakor, to ni res. Glede na izkušnje sem trdno prepričana, da otroci veliko raje poslušajo resnične zgodbe. Kadar sem otrokom rekla: »Veste, ko

sem bila jaz majhna, se je nekega dne zgodilo to in ono ...» – so prisluhnili še tisti otroci, ki sicer poslušanja niso zmogli. Spomnim se tudi knjige o vozilih, ki je bila otrokom silno všeč – dan za dnem so jo gledali. V njej so bila vsa mogoča vozila, ki pa so jih upravljala čudna bitja, živali. Zanimivo mi je bilo, da otroci teh sploh niso videli. Opazovali so samo traktorje, letala, žerjave, avtobuse, rešilce, gasilce. Prav tako je pri filmu ali risanki. Tudi današnji otroci najraje gledajo Kekca. Ko boste izbirali pravo zgodbo ali pravi film, bodite pozorni tudi na celotno dogajanje v njem. Kaj mislim s tem? Veliko je zgodb, ki prikazujejo junake s problemi in je v teku zgodbe slišati take in drugačne grde besede ali pa se junaki obnašajo nemoralno. Avtorji njihovo obnašanje zelo slikovito predstavljajo in podajajo otrokom. Čeprav je razplet zgodbe pravi, lep, resničen in se omenjeni junaki zaradi takšnih in drugačnih razlogov poboljšajo in postanejo dobri, se kljub temu zgodi, da otrok, ki se identificira s tem junakom, posnema negativno obnašanje in govorjenje, kar pa se bo v resničnosti gotovo drugače končalo.

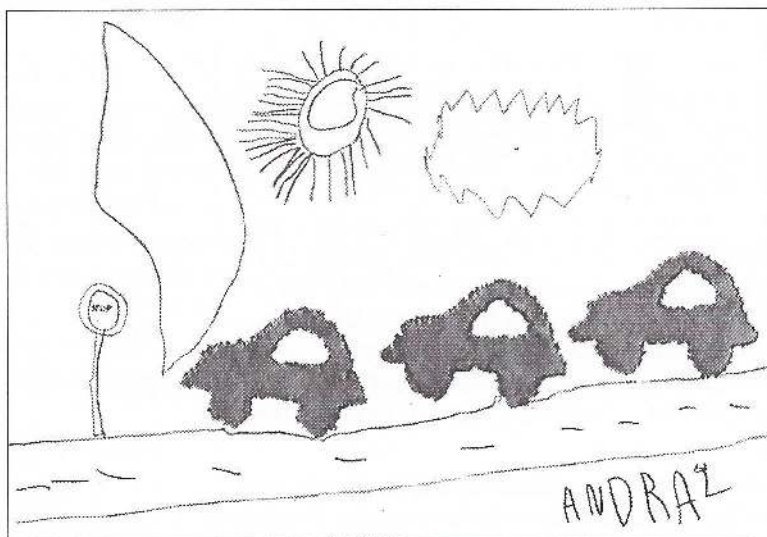
Razmišljam naprej in se sprašujem, kako se mora počutiti otrok, ko npr. gleda risanko, polno takšnih ali drugačnih zapletov, slik ... Kaj se pri tem dogaja v njegovi glavi? Kako naj takemu otroku približam resnični svet, svet v katerem sem sama odrasčala, svet, ki ga bo osrečeval zaradi tega, ker je vanj tudi on s svojim delom prispeval nekaj novega, lepega. Če pomislim nase, pogosto zaradi kakšnih grozljivih prizorov nisem mogla zaspati, pa čeprav sem se zavedala, da niso resnični. Kako se šele počuti otrok po gledanju nekih fantazijskih junakov? Njegov um je prepoln slik, čustev, naboja. Njegov um je prepoln misli, ki mu onemogočajo, da bi delal tisto, kar bi lahko razvijalo njegove sposobnosti v pravem pomenu besede. Sprašujem se, kako bo ta otrok lahko reševal probleme kot odrasel človek, če pa mu je dobra vila postorila prav vse?

Ob otrocih, ki so preveč podvrženi nečemu nerealnemu (ni rečeno, da je to samo film ali risanka ali računalnik – to je lahko tudi »narejeno, teatralno« življenje samo, nenaraven pogovor z otrokom, pretiravanje take ali drugačne vrste), se mi zastavlja vprašanje, kako bodo ravnali v situacijah, ko bodo naleteli na probleme. Takrat bo treba vedeti, da nisva le Ken in Barbi, ampak dva, ki si stojita ob strani tudi v slabem, ne samo v dobrem. Tu pa mi bo pomagala le izkušnja realnega življenja in ne »teater«.

Najhujše pa je dejstvo, da izgubljam najpomembnejši čas otroštva za obremenjevanje otrokovega uma. Opazujte svojega otroka in mu sledite, da bo bolj kot pasivno posedanje ljubil delo.

Izkušnje mi povedo, kaj imajo otroci resnično radi. Otroci so radi z nami, saj bodo vendar nekega dne odrasli – kje drugje pa se bodo naučili življenja? Otroci imajo radi resnične, prave predmete in pravo delo. Pozimi v našem vrtcu nobena druga igrača ne odtehta lopate za kidanje snega – teh je vedno premalo, otroci se vedno prepirajo, kdo bo prvi prišel do skladišča, da bo lahko dobil lopato ... Ko boste prali avto, bo to isto delo želel delati tudi otrok. Verjemite, spleča se, kajti sicer mu, ko bo starejši, delo ne bo več v veselje, ampak v breme. Zakaj? Ker smo izgubili dragoceni čas zgodnjega otroštva, čas srkajočega uma, čas občutljivih obdobij in čas veselja do slehernega udejstvovanja v okolju.

V zvezi s tem naj poudarim še izkušnje iger vlog. Velikokrat pride do njih. Menim, da to ni nič slabega, če izhajajo iz realnega sveta, npr. gasilci, policisti, rešilci ... Ko pa so to grozljiva bitja iz raznih filmov, je dostikrat na igrišču prihajalo do čudnih situacij, ki so postale nevarne in nasilne.

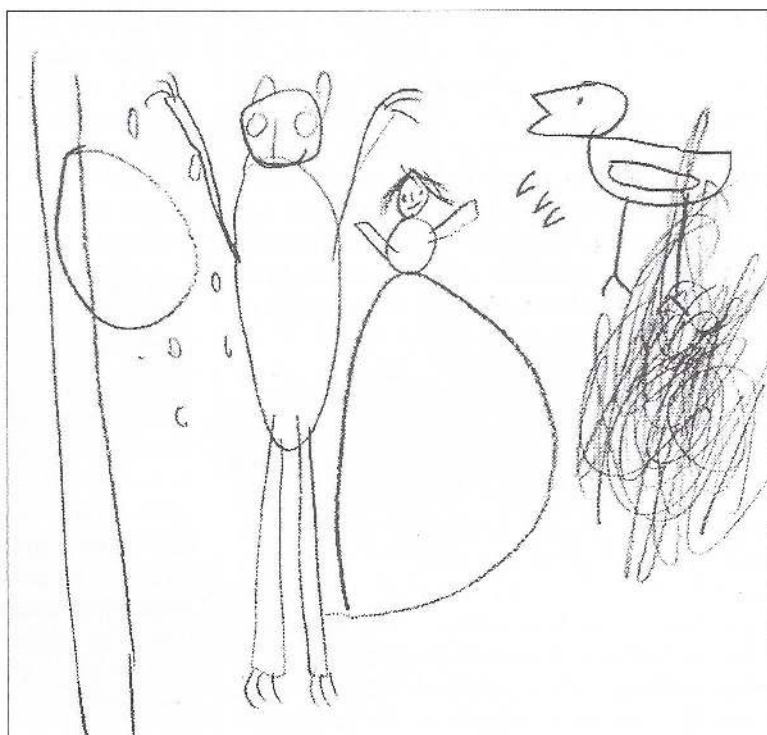
Vem, da otrok ljubi življenje, ljubi pravi svet, ljubi okolje, ki mu ga nudimo, če le ni njegov um prepoln česa drugega. In če sprejema razne »medijske« prizore, bo še veliko raje sprejel resnično okolje, ki mu bo pomagalo, da bo živel pravo življenje, pravi dom, vrtec, polje, vrt, igrišče, hribe, doline, vinograd ... domovino. V nasprotnem primeru pa otroku preprosto zapremo pot do lepote tega sveta, do okolja, ki mu je bilo dano, do okolja, ki nam ga je podaril vsemogočni Bog.

In problemi, s katerimi se bo srečeval, bodo rešljivi, ker se bo zmozel fizično in psihično spoprijeti z njimi, ker jih bo pravzaprav razumel in sprejel kot del življenja, ki mu pripada – kot del realnega sveta. Tu pa mu bo pomagala le izkušnja realnega življenja in ne sanjski svet. Otroci bodo zrasli v moške in žene, otroci ne bodo ostali »luštni«, majhni, kakor si mi včasih želimo, čeprav bi jih včasih radi take ohranili. (Staršem, ki imajo to skušnjavo, svetujem, naj imajo več otrok.)

In On, stvarnik nebes in tudi naše ljube Zemlje, ki nam je podaril ta čudoviti pravi resnični svet, nam je podaril tudi sposobnost domišljije, da nam bo v pomoč pri ustvarjanju in dograjevanju sveta, da bo tak, da bo sleherni otrok v njem našel kaj zase. To je pot k miru in ljubezni.

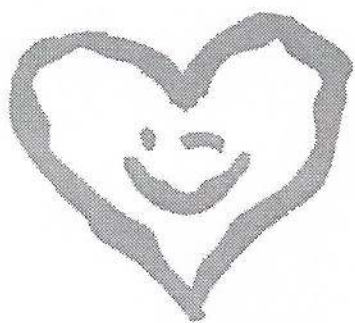
Okolje – BOŽJE OKOLJE – ta čudoviti svet, ki smo ga prejeli, da bi ga s svojim umom izgrajevali in s pomočjo prave domišljije spreminjali in dograjevali, da bi živeli lepo in prijetno in da bi svojo domišljijo hranili z resničnostjo in jo v resničnost vračali. Bog nam je dal pravi, resnični svet, pravo okolje, nam, ljudem, in mi smo dolžni to ohranjati in pravilno posredovati svojim otrokom. Vsako fantazijsko izkrivljanje okolja vodi v nedelo in lenobo, ki pa je hkrati razlog za beg pred resničnostjo in beg pred reševanjem problemov. Kam pa vodi ta beg, vsi dobro vemo.

Dragi moji starši, težko delo vas čaka v tem svetu, prepolnem izkrivljenih vrednot. Položite

v svojega otroka že dovolj zgodaj prave vrednote, položite jih vanj z vso ljubeznijo in hkrati z vso odgovornostjo do Njega, ki je ustvaril mene, tebe, njega v to čudovito stvarstvo – da bo domišljija slehernega človeka služila in postala pot za odkrivanje Resnice.

Vzgojiteljica Mira

DNEVNIK ANGELINEGA VRTCA

21. 8. 2006

Vrtec se ponovno odpre.

29. 8. 2006

V vrtec je prišla ekipa iz TV SLO 1, ki je v desetih minutah posnela utrip življenja otrok na igrišču. Posnetek je bil predvajan v oddaji Obzorja duha v nedeljo, 3. 9. 2006 kot ozadje pogovora o ustanavljanju katoliške osnovne šole.

1. 9. 2006

Na prvi šolski dan je prišla na obisk našega vrtca državna sekretarka dr. Alenka Šverc z Ministrstva za šolstvo in šport. Njen obisk je kratko posnela tudi televizijska ekipa s POP TV. Med nami se je zadržala od 10. do 11. ure. Najprej je opazovala delo otrok in vzgojiteljic v spodnjih dveh sobah, nato pa z otroki sodelovala na črti.

V začetku septembra smo posamično uvažali nove otroke.

Prostovoljno delo v vrtcu od septembra dalje opravlja s. Cirila Alič, novo zaposlena je Katja Gložančev. Vzgojiteljica Neža Le Roux je odšla na porodniški dopust, vzgojiteljica Eda Šteblaj pa na drugo delovno mesto.

Angelin vrtec izvaja program montessori vrtca. V Angelinem vrtcu se izvaja celodnevni program. Ta osnovni program dopolnjujejo dejavnosti, ki potekajo enkrat tedensko (z začetkom v oktobru): angleščina v dopoldanskem in popoldanskem času (vodi jo Mirjana Krstić, absolventka angleščine na Filozofski fakulteti), gibalna vzgoja (vodi jo Majda Švegl, prof. gibalne vzgoje), glasbene urice (Urška Logar, študentka razredne smeri na Pedagoški fakulteti) ter še dejavnosti staršev ter prostovoljcev v dopoldanskem ali popoldanskem času po predhodnem dogovoru. V dopoldanskem času se čez teden v atriju kateheze Dobrega pastirja zvrsti šest skupin otrok (iz vsake sobe dve skupini).

Ob tem osnovnem programu lahko starši otroka vpišejo k dodatni angleščini, enkrat tedensko, in k uricam baleta v sodelovanju s šolo za plesno vzgojo in balet Pirueta.

Sredi septembra so se začela gradbena dela na vrnjenem delu samostana (SZ trakt samostana). V spodnjih prostorih (nekdanji samostanski jedilnici in kuhinji) nameravamo pripraviti prostor za jaslične oddelke. Gradbena dela bodo predvidoma potekala do avgusta 2007.

28. 9. 2006

Obisk dvajsetih učiteljev z uršulinske OŠ sv. Uršule v Pragi. Delo otrok so si najprej ogledali skozi okno garderobe, nato smo jih povabili med otroke na črto, se kratko predstavili drug drugemu in skupaj zapeli.

V mesecu septembru in deloma oktobru smo imele vzgojiteljice redne pogovore s starši vseh otrok.

9. 10. 2006

Sestanek za starše na temo *Srkajoči um in otrokova domišljija*.

20. 10. 2006

V Mariboru so v okviru Slomškovega zavoda odprli katoliški vrtec montessori – Hiša otrok, ki deluje po programu našega vrtca.

10. 11. 2006

Na obisku v vrtcu v dopoldanskem času 7 vzgojiteljic iz Tolmina in Bovca.

13. 11. 2006

Od 17.30 do 19. ure je v vseh sobah potekal večer z očetmi.

18. 11. 2006

V prostorih našega Zavoda so potekali izpiti iz kateheze Dobrega pastirja. V ta namen smo pripravili naš atrij in ga dali na razpolago izpitnikom.

19. 11. 2006

V oddaji TV SLO 1 Obzorja duha je potekal nekajminutni pogovor s s. Metko Capuder o naših izkušnjah dela v vrtcu montessori.

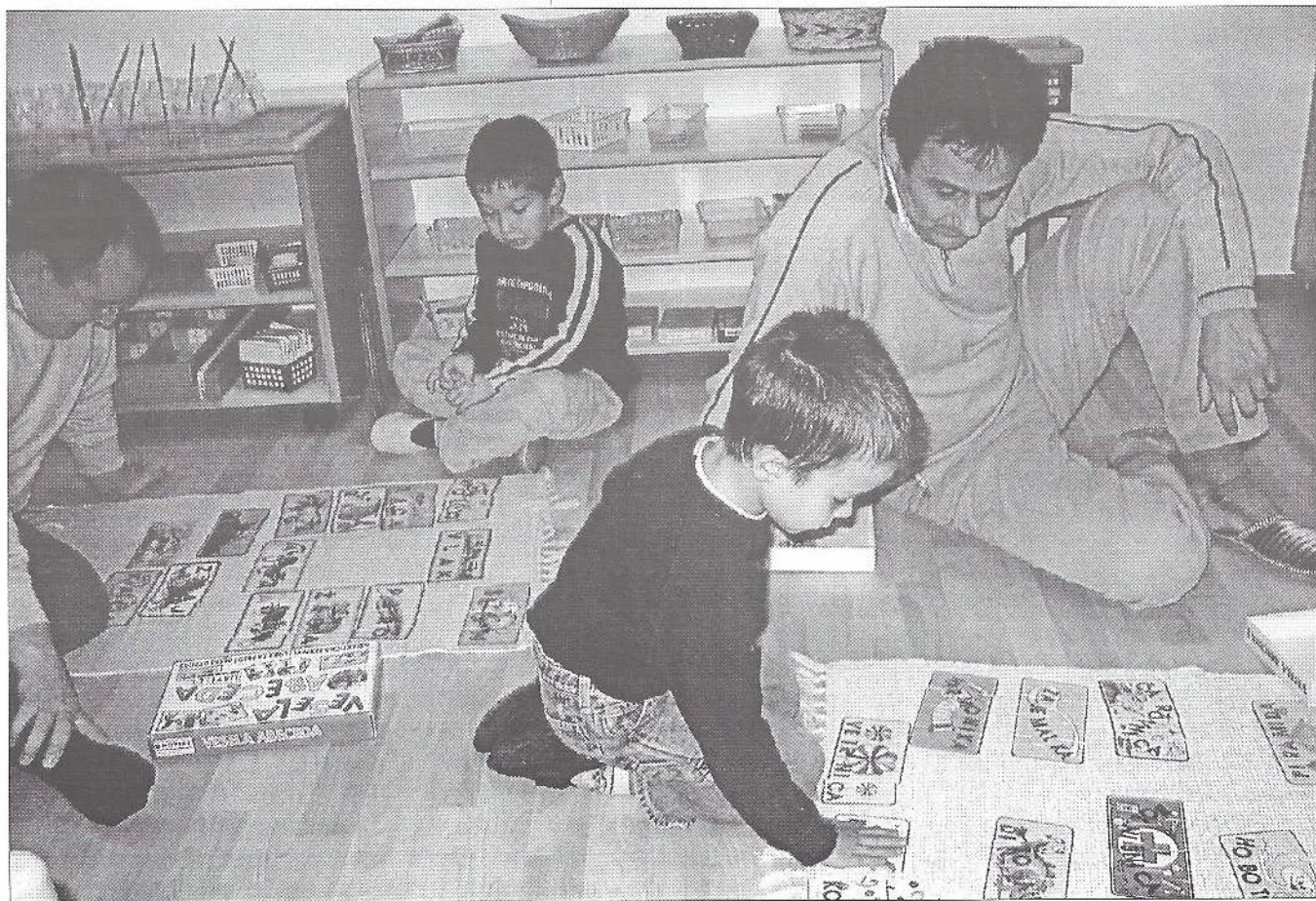
24. 11. 2006

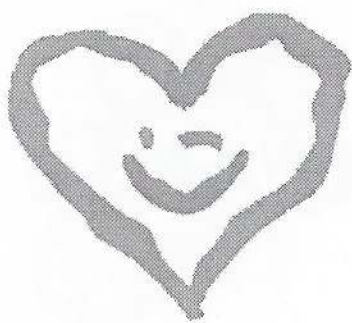
Na obisku 15 vzgojiteljic iz vrtcev v centru Ljubljane. Vse te vzgojiteljice imajo v svojih skupinah vključene otroke s posebnimi potrebami.

V decembru so v treh manjših skupinah obiskale naš vrtec pedagoginje iz vseh ljubljanskih vrtcev ter deset strokovnih delavk iz vrtca v Kranju.

6. 12. 2006

Vse otroke je razveselil obisk sv. Miklavža.

IZ OTROŠKIH UST

Ana Karolina razmišlja, kaj bo, ko bo velika.

»Ko bom velika, bom baletka ali učiteljica v glasbeni šoli ali pa vzgojiteljica v montessori vrtcu«. – Vzgojiteljica: »A tako, montessori vzgojiteljica boš ...«. – Ana Karolina: »Ja, ampak v Angelinem vrtcu.«

Andraž: »A veš, kaj bom, ko bom velik?« –

Vzgojiteljica: »Kaj pa?« – Andraž: »Duhovnik.«

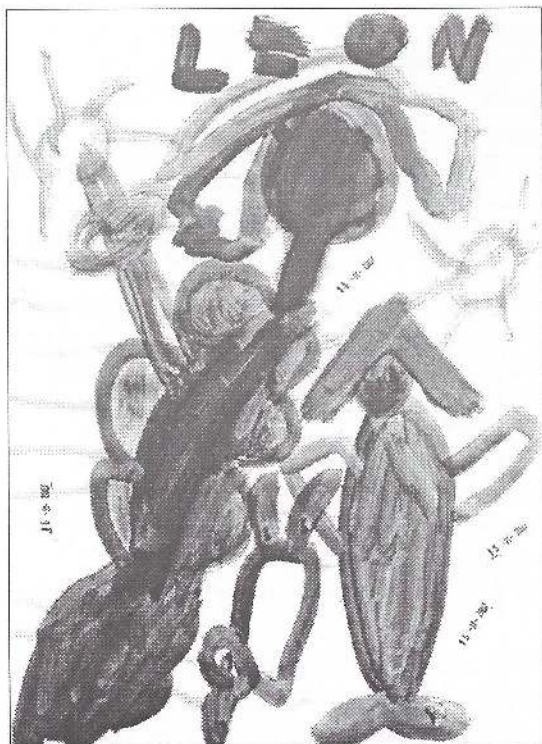
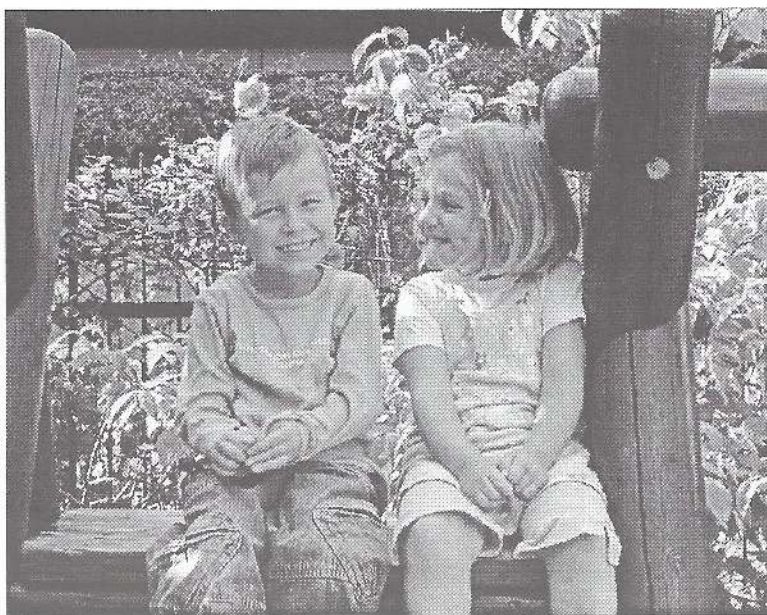
– Vzgojiteljica: »Krasno, to je lep, a tudi težak poklic ...«. – Andraž: »No, če ne bom duhovnik, bom pa gasilec!«

Prvi dan šole poteka pogovor pri mizi v zeleni sobi.

Anže: »Kaj je šola?« – Aljaž: »Šola je neka taka stvar, ko moraš stalno kaj delati ...«. – Jakob:

»Moja sestra Lara je že v 2. razredu.« – Aljaž:

»Ja, to mora biti pa res težko ...«

Ana hoče doma naštet 100 kovancev.

Začne, se ustavi in reče: »Do 100 še ne znam štet, bom raje dvakrat po 50.«

Leon hoče delati karte za kontinente.

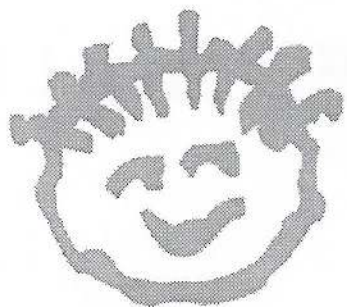
Vzgojiteljica: »To so kontinenti.« – Leon: »Aha, dokumenti.« ... Po dveh minutah tišine: »Ne, dokumenti so v službi.«

Po počitnicah v toplicah gre triletna Veronika spet v vrtec. Veseli pa se počitnic na morju.

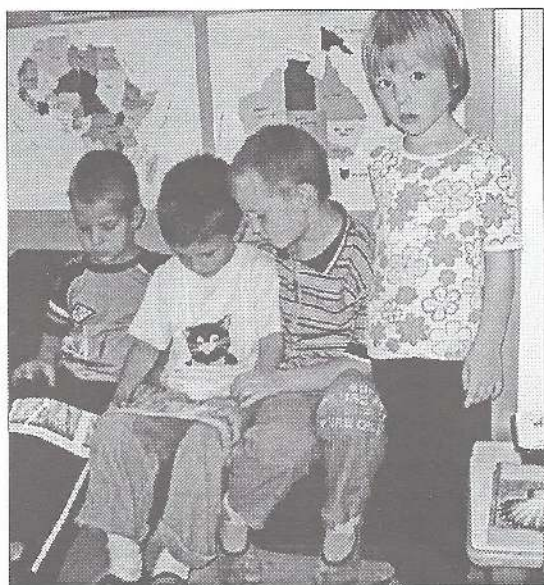
»Zdaj bomo šli pa kmalu na morje, a ne?« preverja. »Ali takrat ne bom mogla v vrtec?« – »Ne, ne boš šla v vrtec, ker gremo na morje,« dobi razlago. – Veronika pa zamišljeno: »Ja, saj ne morem pustiti glave v vrtcu, rok v toplicah, nog pa na morju.«

Pogovor pri kosilu: Leon: »O, koliko omake sem si naložil.« – Mirjam: »To ni omaka, to je špinača.« – Leon: »Tudi omaka je.« – Mirjam na kratko: »Pa kaj.«

Ana Marija mamici po vrtcu pove: »Veš, danes smo pa lepo pospravili, ker je zvečer večer z mamami.« – Mamica jo vpraša: »A ste zadnjič za večer z očetmi tudi tako pospravili?« – »Ne, takrat pa ni bilo treba.« ...

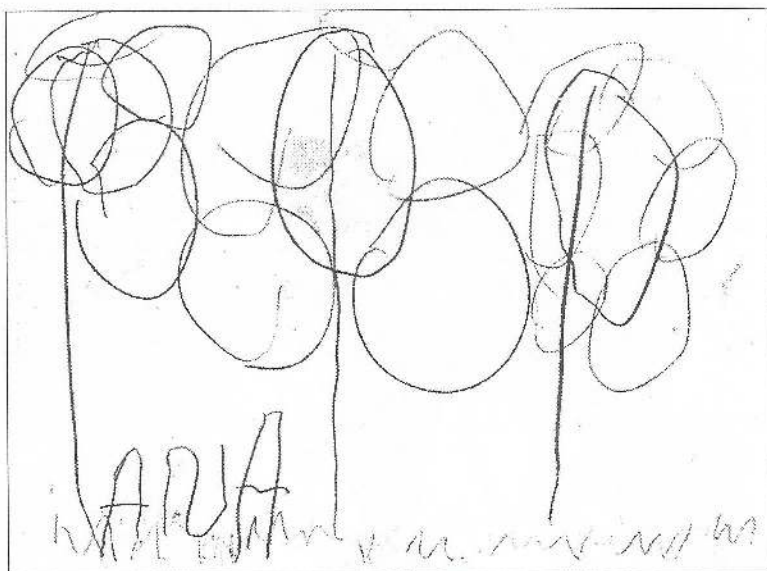

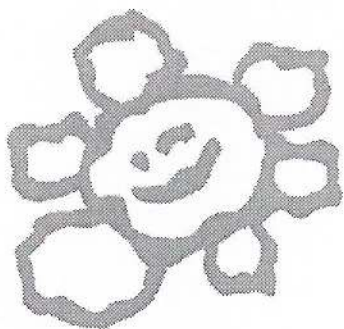
TIHA DPAZOVANJA

V vrtcu, pri delu z otroki je vsak dan ogromno dragocenih trenutkov. Eden najlepših trenutkov se mi zdi, ko otroka pogledam v oči in iz njih zasije žar. Tisto naravno bogastvo, ki ga imajo otroci v sebi se pokaže v tem, da se vsemu čudijo, v tem, da vsak dan znova občudujejo svet okoli sebe, v tem da se sprašujejo zakaj to in ono, v tem, da se znajo smejati, ko so veseli in jokati, ko jim je težko. Živijo preprosto in polno. S tem me bogatijo. Vsak dan znova ob njih na naših sprehodih namreč odkrivam čudovite jesenske barve, žarek sonca, ptico, ki je priletela in se usedla na vejo. In to je tisto, kar se mi zdi neprecenljivo.

Katja Gložančev

ODMEVI STARŠEV

SREČANJE STARŠEV

Starši imamo pri vzgoji mnogo vprašanj. Ni vedno lahko najti sogovornika, ki bi po eni strani poznal našega otroka in po drugi strani delil naše prepričanje o primerni vzgoji zanj. Zato sem toliko bolj vesela, kadar se lahko udeležim srečanja za starše v vrtcu. Tam slišim mnogo novega, pa tudi mnogo misli, ki sem jih že sama odkrila ali pa mi jih je pomagal odkriti moj otrok. Rada poslušam predavanja, ki jih pripravijo vzgojiteljice, ker vidim, da se trudijo vedno pripraviti kaj novega oziroma osvetliti problem z drugega zornega kota.

Na prvi pogled mi tema zadnjega srečanja ni pomenila veliko. »No,« sem si mislila, »če se že ne tiče mojega otroka, bo pa vsaj zanimiva.« A sem se motila. No, in tudi imela prav. Kajti tema se je dotaknila prav vsakega otroka. Pa še zanimiva je bila.

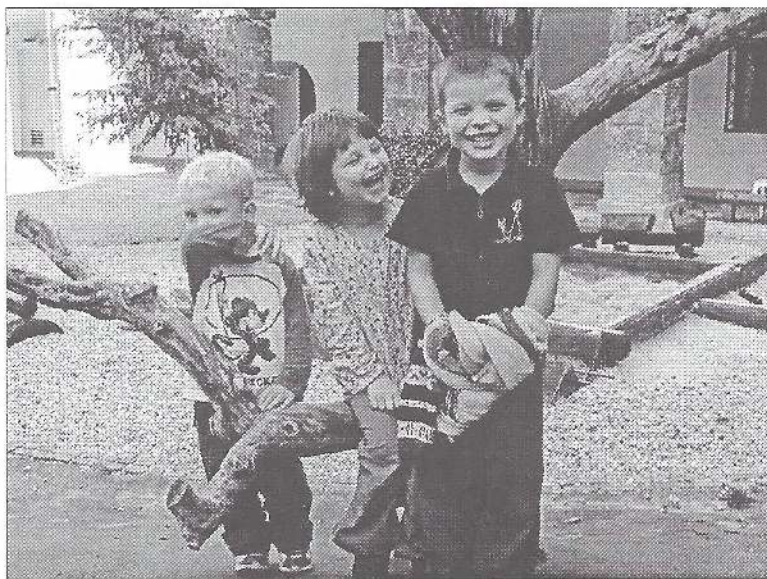
Posredovala bi vam rada moje razmišljanje ob pogovoru staršev po predavanju.

Zbrali smo se v vijolični sobi in se kratko predstavili drug drugemu. Prebrali smo odlomek iz knjige *Srkajoči um* in premišljevali o otroški domišljiji. Ob tem se je porodilo več vprašanj.

– Ali so bolj primerne igrače, ki posnemajo resnične predmete, vendar so varne, ker so narejene iz plastike, ali je bolje otroka čim prej naučiti uporabljati prave predmete, pa čeprav so lahko za otroka morda nevarni?

Všeč mi je bil odgovor očka, ki je povzel stavek iz odlomka: *V cvetočem svetu domišljije ni kontrole napak, ni ničesar za koordinacijo misli. S plastičnimi vrčki se otrok ne more naučiti nalivati čaja, s plastičnimi noži ne bo nikoli odrezal koščka plastičnega kruha. Treba je pripraviti okolje (priznam, da mi pri tej točki pogosto zaškriplje, ker imam premalo časa ali pa premalo prostorskih možnosti, da bi pripravila primerno okolje doma) in večkrat poskusiti.*

– Pogosto slišimo, da je dobro, če ima otrok bujno domišljijo in da mu bo to koristilo pri učenju. Ta odlomek pa trdi ravno nasprotno.

Ugotavljali smo, da ni nič narobe, če otrok tiho premišluje ali če prevzame vlogo neke druge osebe v igri (na primer postane »mamica« svoji punčki – dojenčku). Ni pa dobro popolnoma dopustiti otroku, da bi ves čas bil nekdo drug, da bi se oblačil ali obnašal kot nekdo drug.

– Kaj pa zobne miške? Ali ne prinesejo darilca, kadar jim pustimo zobek? Če prav razumem, ne. Raje razložimo otroku, kako rastejo zobje.

– Kaj pa sveti Miklavž? Tu gre za drugo področje. Verski vidik je treba razložiti na drugačen način. Pa tega sama ne bi znala dovolj dobro, zato bo morda nadaljeval še kdo drug.

Žal je bil čas prekratek, da bi lahko načeli še kakšno vprašanje. Strinjali smo se, da je staršem potreben tudi čas za medsebojni pogovor o temi in upamo, da ga bo kaj tudi na naslednjem srečanju.

Irena Lahajner

OTROCI IN KUHINJA

Kako učiti otroke? S čim? Kako jih čim bolj pripraviti za življenje in delo v realnem svetu? Je samo igra dovolj? Ali potrebuje za učenje tudi domišljijo? Ne toliko zaradi iskanja odgovora na zgornja vprašanja ali pa ponujanja različnih možnosti otroku; otroci sami so pokazali kaj hočejo. Sicer imajo lepo in odraslim privlačno malo

plastično kuhinjo, v kateri se igrajo, vendar vedno so jim bili bolj všeč pravi lonci, prave kuhinjske sestavine, tekoča voda in pravi jedilni pribor. Sprva sva bila malce v strahu zaradi varnosti otrok in ohranjenosti opreme, vendar se je izkazalo, da otroci nimajo namena uničevati (vsaj ne namenoma), temveč spoznavati. Iz prelaganja posod ter odpiranja in pregledovanja shrambe so kmalu prešli tudi k redni uporabi pravega jedilnega pribora (vključno z jedilnim nožem). Ob tem smo jim priskrbeli prilagojen, pomanjšan, a kljub vsemu kovinski, pribor. Na srečo so bili toliko dovzetni za varnostna opozorila, da so razmeroma hitro ugotovili, kaj se sme in kaj ne (v vilicami in nožem). Zdelo se nama je prav, da uporabljajo pri zajtrku pravi nož in si sami (taka je bila njihova želja) pripravijo – namažejo kos kruha ter natočijo kozarec mleka. Seveda so bila sprva težave, vendar so spoznali, da je maslo lahko tudi trdo – neubogljivo in da je pri natakanju vrč mleka lahko tudi težek in kozarec mleka hitro prepoln. Tudi pri kosilu so opazili, da je kakšno jed težje razkosati ... Vse to bi jim bilo prihranjeno oz. samo preloženo na poznejša leta (ko bi se lahko naučili še česa drugega), če jim ne bi omogočili uporabe prave kuhinjske posode in pribora. Ob igri samo s plastičnim priborom v svoji majhni kuhinji namreč še dolgo ne bi mogli pridobiti teh bogatih izkušenj glede teže, pretakanja tekočin in trdnosti živil, saj se namišljena hrana na plastičnem krožniku vedno lepo razreže, nikdar ne pade po tleh, ne glede na to, kako premikamo in prenašamo krožnik, in kozarci so vedno ravno prav težki in ravno prav napolnjeni z namišljeno tekočino, da se nič ne polije in umaže. Tako pa otrok tudi ne more pridobiti občutka za natančno delo in občutka za vrednotenje napora, ki je bil vložen v neko opravilo.

Seveda otroci potrebujejo tudi igro in zatopitev v domišljijski svet, vendar samo to ni dovolj, če želimo, da se priučijo vseh stvari in se seznanijo z naporom za izvedbo le-teh. Opisan primer kuhinje je samo en od možnih načinov

za otrokovo dejavno spoznavanje sveta. Še mnogo je namreč drugih področij, kjer lahko otrokom ponudimo seznanjanje s pravimi predmeti in jim tako omogočimo, da imajo poleg svojih užitkov ob domišljijki igri tudi možnost raziskovanja pravega sveta.

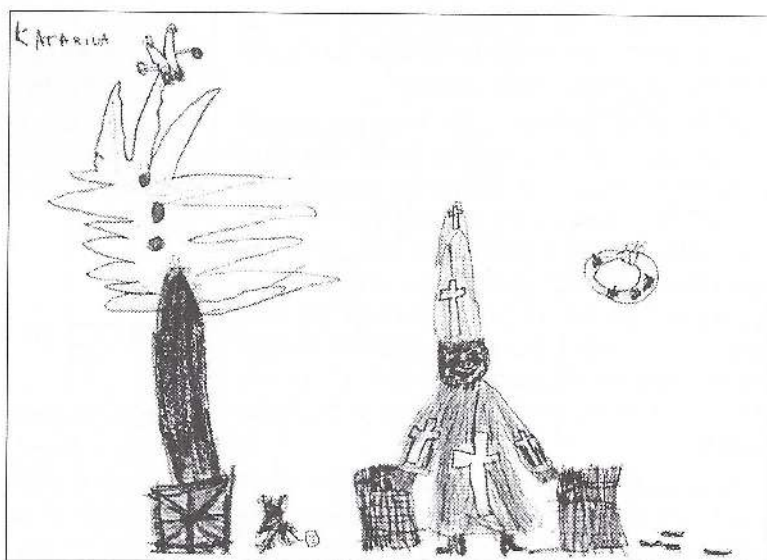
Mirka in Gregor Papa

O SKRIVNOSTNIH OBDAROVALCIH

Starši imajo svoje otroke radi in jim želijo najboljše. V svoji dobrohotnosti pa včasih ravnamo prav ali pa tudi ne.

Morda delamo tako, kot so delali naši starši, morda sledimo tržnim trendom in reklamnim sporočilom medijev, morda smo otroke že »zasvojili« z najboljšimi znamkami, morda smo prebrali kakšne razprave in študijo in smo zdaj v dilemi kako ravnati ...? M. Montessori opozarja, naj otroci dobijo v prvih letih življenja realno podobo sveta, da bi lahko spoznali, kaj je res in kaj ne. Šele potem, ko ločijo realnost od nerealnosti, lahko prebirajo vso mogočo pravljico literaturo in bodo ob tem bogatili svoj besedni zaklad, sama vsebina pa jih ne bo begala, ne bodo živeli v zmotnem prepričanju ... Ločiti pa moramo domišljijo in fantazijo. Otroci imajo domišljijo in ta je vzpodbudna, fantazija pa ... Kaj prinaša?

Po nekih raziskavah ugotavljajo, da ljudje, ki so v zgodnjem otroštvu živeli v zelo fantazijskem svetu, bili pod velikim vplivom risank in pravljič in so realni svet spoznali šele kasneje in ga tudi zato težko osvojili, v dobi odrasčanja in kasneje pogrešajo ta »brezskrbni«

svet in iščejo utehe na vse možne načine ter bežijo nazaj v tak »nerealni« svet.

Ljudje običajno uporabljamo najrazličnejše prijeme, da bi otrokom privzgojili lepe navade ali da bi jih preprosto nagradili ali presenetili. Med otrokom skrivnostna bitja sodijo gotovo sv. Miklavž, zobna miška ... itd. Primerjava sv. Miklavža in zobne miške je zelo težka, pravzaprav nemogoča. Zato bom razmišljala o vsakem posebej.

SVETI MIKLAJŽ

Sv. Miklavž je bil škof Nikolaj iz Male Azije. Legenda pripoveduje, da je nekoč obdaroval tri revne otroke. Skozi okno jim je dal darila in jih tako rešil sramote. Torej, sv. Miklavž je res živel. Ta lepa navada obdarovanja na predvečer 6. decembra se prenaša iz roda v rod. Kakšna darila je nosil sv. Miklavž včasih? Zelo skromna: suho sadje, jabolka, orehe (lahko bi rekli – zdravo hrano) ter kake potrebščine za šolo. Kaj prinaša danes? Sladkarije, čokolade, igrice, »rolerje«, smuči ... In kakšen je pravzaprav sporočilni namen miklavževanja? Ponekod otroke obiskuje samo sv. Miklavž, drugod ga spremljajo parkeljni. Po mojem mnenju parkeljni še niso primerni za predšolske otroke, saj se jih otroci bojijo in že večkrat sem opazila, da se tako lep dogodek lahko spremeni v strah in trepet. Ob tem se sprašujem: »Komu želimo najboljše?« Danes otroci sv. Miklavža vidijo, se z njim pogovarjajo in on jim podaja nasvete, naj bodo pridni, ubogajo starše in vzgojiteljice, naj se imajo radi med seboj in naj radi molijo. Če ima človek lepe spomine na te dogodke, so lahko gotovo med najlepšimi spomini na otroštvo.

Otroci brezpogojno zaupajo in verjamejo staršem in pričakovanje je neizmerno. Velika ugan-ka ostaja, kako sv. Miklavž pride skozi zaprto okno? Tudi ko otroci izvedo, kdo je pravzaprav ta obdarovalec, se mi zdi, da ostane v dnu srca velika želja ob spoznanju: »Bil sem obdarovan,

tudi jaz bom presenečal druge.« S tem otroke uvajamo v veliko krščansko vrline: služiti drugim!

ZOBNA MIŠKA

Ko otroku odpade prvi zob, je to velik dogodek, ki nakazuje novo razvojno obdobje. Izpadli mlečni zob bo nadomestil stalni za (skoraj) vse življenje. Zato bo za ta zob treba še kako dobro skrbeti, ga ščetkati ...

In kdo je zobna miška? Izmišljena dobrotnica. Mar res živali lahko kaj kupijo, prinesejo pod posteljo ali kako drugače presenetijo? V naši družini smo ta posebni dan, ko je Joštu izpadel prvi mlečni zob, zaznamovali tako, da smo zobek shranili v škatlico. Presenečenja nam ni prinesla miška, temveč ati, ki je Jošta odpeljal v kino, kar si je že zelo dolgo želel. Tudi vsi naslednji zobki, ki še izpadajo, so zbrani v škatlici. Tako dogodka nismo spregledali, željo pa je izpolnila resnična oseba.

Ob vsem tem se sprašujem: »Je bil otrok za kaj prikrajšan?« Nekje sem slišala: »Mnogi današnji otroci so oropani hrepenenja!« Žalostno, toda resnično dejstvo je: kar si želijo, to dobijo. Če ne od babice ali staršev, pa od sv. Miklavža, Božička in nenazadnje od zobne miške ali kakšnih škratov.

Vsak ima svoje otroke rad in jim želi vse najboljše.

Martina Jerina

DOMIŠLIJA, KI VODI V ŽIVLJENJE

Kot učiteljica slovenskega jezika v srednji šoli sem med drugim odgovorna tudi za to, da moji učenci berejo in o prebranem razmišljajo predvsem na tak način, da bi jim spoznanja ob prebranem poglobila ali razširila njihov odnos do življenja. Dejstvo je, da število resnično beročih učencev iz leta v leto upada, toda še vedno se mi zdi smiselno vztrajati pri zahtevi, da vzamejo v roke knjigo in z njeno vsebino doživijo oseben stik. Branje je z več vidikov zelo koristno. Najprej bralec širi svojo zavest o jeziku in bogati svoj besedni zaklad. Domišljija je bistveno manj omejena kot pri filmu ali gledališki uprizoritvi. Ob marsikakšnem dogodku v knjigi se lahko bralec poistoveti s seboj in najde spodbudo ali smer tudi za lastno življenje. Prednosti branja je vsekakor več kot pomanjkljivosti.

Seveda pa je zelo pomembna vsebina knjige. Vsebina naj bo učencu blizu, da se bo lahko z njo poistovetil. Zelo pomembno je, da učitelj časovno odmaknjene tekste aktualizira, jih prevede za učence tako, da jim približa njihovo nadčasovno vrednost.

Imam zelo dobre izkušnje npr. s staro Sofoklesovo *Antigono*, ki ponavadi učence na prvi pogled odbije prav zaradi jezika. Ko tekst beremo pri uri in ga sproti prevajamo v sodobni jezik, pa učenci kmalu vidijo, da govori o stvareh, ki so blizu tudi njim. Ob temeljni misli glavne junakinje knjige Antigone: *Ne da sovražim, da ljubim, sem na svetu*, lahko učenci temeljito predelajo svoj odnos do življenja in ga potem ponavadi zelo zanimivo ubesedijo. Učence najbolj nagovorijo besedila, ki so resnična, sodobna, ne pretirano pesimistična, pa tudi ne preveč »posladkana«. Naloga staršev in učiteljev je, da otroke dobro pripravimo na življenje, da jim pomagamo odkriti, razvijati in uporabljati njihove talente. Pri tem nam knjige lahko zelo pomagajo. V osnovni šoli sem imela zelo dobro učiteljico slovenščine, ki je pri bralni znački znala za vsakega izmed nas najti primerno knjigo. Tako mi je dala v branje med drugim tudi knjigo z naslovom *Srečanje z Mihaelo* (tudi jaz sem Mihaela). Knjiga me je zelo usmerila v razmišljanje o sebi in svojem življenju in me potrdila v mojem bistvu.

Tudi kot mama opažam, da je potrebno otroku brati knjige, s katerimi bogati svoj notranji svet, občutek za lepo in resnično ter se izogiba površnim, pretirano »skomercializiranim« knjigam. Jim biti na razpolago kot »prevajalec«, ki ima stalno pred očmi to, kako otroku omogočiti, da bo čimbolj samostojno in ustvarjalno zakorakal v svet, ki ni enostaven. Hkrati pa ga pripraviti tudi na to, da bo ostal zvest samemu sebi, ne glede na smer, v katero hodijo ostali okoli njega.

Tako me je prvo srečanje staršev v Angelinem vrtcu in razmišljanje vzgojiteljice Mire ob odlomku iz knjige *Srkajoči um* še bolj utrdilo v prepričanju, da je resnično življenje edini zanesljivi kriterij, ob katerem lahko preverjam svoje vzgojne in učne metode. Pomembno je, kakšno telesno, duševno in duhovno hrano ponujam v svojem domu, v svoji učilnici, kjerkoli že sem. O tem zaenkrat še lahko odločam sama, ker je izbire na pretek. Potrebna pa je

nenehna budnost, molitev, razmislek o tem, kam me bo bodo odločitve pripeljale. In sem hvaležna tudi vzgojiteljicam v vrtcu, da delijo z nami skrb za sedanjost in prihodnost naših otrok. Samo v sodelovanju in nenehnem izboljševanju s pomočjo božje milosti bomo ostali sodelavci Boga.

Mihaela Kastelec

STARŠI SPRAŠUJEJO

Tema srečanja staršev nas je zelo razgibala, pa bi radi povprašali, kakšna je razlika med domišljjskim in fantazijskim svetom.

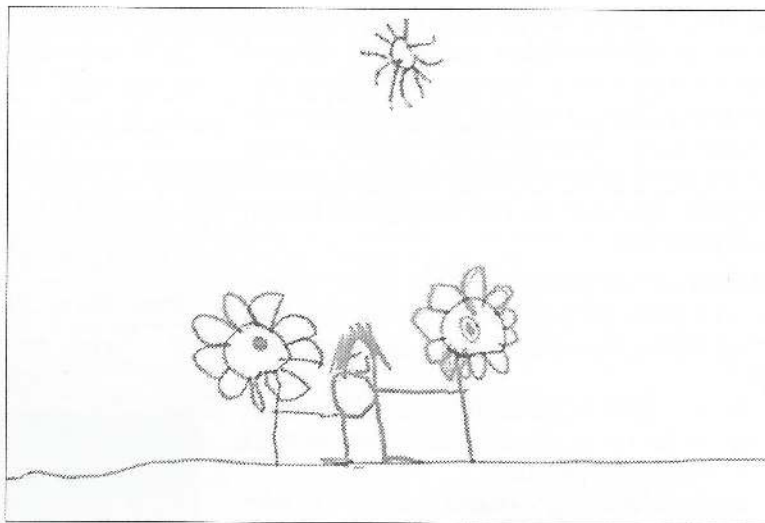
Pogovor s sestro Carolino Gomez del Valle

O vsebini, povezani z razumevanjem domišljije in fantazije, sem povprašala tudi sestro Carolino del Valle, uršulinko z dolgoletno izkušnjo dela v vrtcih montessori v Mehiki in po svetu, hkrati tudi voditeljico tečajev montessori ter supervizorko mnogih vrtcev in oseb, ki delajo na tem področju. Trenutno opravlja službo vrhovne svetovalka uršulink v Rimu. Z Angelinim vrtcem je povezana že od vsega začetka njegovega obstoja. V času iskanja vzgojnega pristopa za naš vrtec so nam prav njene izkušnje dela na področju vzgoje pomagale pri izbiri in odločitvi za vzgojni pristop montessori.

»Žal nimam časa, da bi napisala kaj več o tej pomembni temi. Odgovorila bom kratko in bolj v grobem,« je pripisala na začetku.

Knjiga *Srkajoči um* omenja tudi domišljijo in fantazijo. Kakšna je razlika med domišljijo in fantazijo (nerealnim svetom, kot npr. čarovnice ...)?

Glede na to, da imamo pred sabo otroke od 3. do 6. leta starosti, je Maria Montessori rekla, da otroka bolj pritegne, ko mu pokažemo, kako počasi odpremo vrata, ki jih prej še ni mogel odpreti, da bi videl, kaj je za njimi, kot da mu pripovedujemo o nečem, kar ne obstaja. Kakorkoli že: v času, v katerem živijo današnji otroci, se je zanje v njihovem okolju spremenilo mnogo stvari. Srečujejo se z duhovi in čarovnicami v raznih zgodbah, v televizijskih oddajah, ob raznih igrah in celo ob nakupu igrač. V času Marie Montessori ta virtualni svet še ni obstajal. Vendar bi bilo njeno stališče tudi danes: pustite najprej otroka v stiku z resnič-

nim svetom, s čudovito naravo, z lepimi odnosi, z lepimi resničnimi zgodbami. Kaj bi bilo lahko torej resničnega v vseh teh namišljenih zgodbah? Otroku lahko razložimo pomen teh zgodb in zgodovino njihovega nastanka. Razložimo, kar je resnično pri liku Batmana in Supermana. Fantazija, kot jo razumemo v nekem smislu, obravnava nekaj, kar ne obstaja. Nekateri jo ustvarjajo za zabavo ali da bi razložili npr. boj med dobrim in zlim ter še kaj. Glede na stališče pristopa montessori je pomembno, da tovrstnih neresničnih likov ne postavimo v pripravljeno okolje. Dotaknili se jih bomo le takrat, ko bodo o njih na takšen ali drugačen način spregovorili otroci.

Kaj bi rekli o igri vlog? Naj jih spodbujamo?

Pri vzgoji montessori opazujemo in pripravljamo najboljše okolje za najboljši razvoj otroka, predvsem razvoj sposobnosti in veščin, ki pomagajo otroku obvladovati resničnost. Kadar igra otrok vlogo mame, zdravnika ali posnema kakšno drugo osebo, ga opazujemo, si zabeležimo, kar otrok med tem govori, nato pa poskušajmo analizirati in videti, kaj bi otrok potreboval v svojem okolju.

Kaj storiti, kadar dela otrok na primer z barvnimi valji in si pri tem domišlja, da so vagoni vlaka?

To je podobna stvar kot prej. Opazujte, analizirajte, nato ukrepajte. Pri delu otroka smo na primer opazili, da so njegovi vlaki barvnih valjev različni: pri enem so vagoni razporejeni od širokih do ozkih valjev, pri drugih od najvišjih do najnižjih valjev in tako naprej. Vendar se sestavljanje teh vlakov bistveno razlikuje od se-

stavljanja vlakov, ki na primer segajo čez preprogo ali njihovi vagoni padajo pod mizo, ki motijo druge otroke. Tovrstno sestavljanje vlakov pravzaprav ne podpira otrokovega razvoja v razlikovanju dimenzij. V tem primeru je potrebno takoj govoriti z otrokom in preusmeriti njegovo pozornost na bolj inteligentni namen tega materiala.

Razlikujemo med posnemanjem (ang. *imitation*), fantazijo (ang. *fantasy*), domišljijo (ang. *imagination*) in ustvarjalnostjo (ang. *creativity*).

- Otrok, ki igra vlogo mame, zdravnika, ... navadno posnema oz. dela nekaj, kar je videl že v resničnem svetu.
- Otrok, ki igra vlogo »supermana« prav tako posnema, vendar posnema neresnični lik. Ob tem je potrebno raziskati vzroke, zakaj otrok to počne.
- O fantaziji bi lahko govorili takrat, ko si otrok sam zamisli like, ki ne obstajajo. Vendar bi bil to lahko tudi beg iz resničnosti. Tak način igre pogosto uporabljajo psihologi v terapevtske namene, ko analizirajo otrokovo igro.
- Otrok vidi letalo in takoj si lahko predstavlja in zaigra, kako je na letalu. Zamisli si torej igro, ki izhaja iz nečesa resničnega, čeprav morda še nikoli ni bil na letalu.
- Otrok je bil na morju. Po vrnitvi z morja lahko poustvari svoje izkušnje v slikanju, pripovedovanju zgodbe, plesu, pesmi ... Mislim, da bi to lahko poimenovali ustvarjalnost.

Poskušala sem povedati nekaj o tem. Najprej je pomembno, da veliko opazujemo, nato analiziramo in potem ukrepamo.

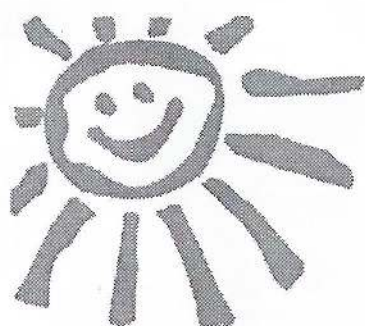
Kakšne knjige so primerne za otroke od 3. do 6. leta starosti?

Lepo knjige, z lepimi slikami ali ilustracijami, ki so povezane z resničnim življenjem ter nimajo preveč besedila. Zelo dobro je, kadar lahko otroci sami izdelujejo knjige. Otroci nam povedo zgodbo in mi jo zapišemo v lepo majhno

knjigo. Nato to knjigo otroci sami ilustrirajo. Tako izdelano knjigo damo na polico, kjer imamo »knjižnico naših knjig«. Otroci imajo to zelo radi.

s. Metka Capuder

ZAHVALE ČESTITKE KOLEDAR

ZAHVALA

– vsem darovalcem praktičnih stvari za potrebe vrtca vključno z materialom za izdelavo mozaika.

ČESTITKE

- družini Le Roux (vzgojiteljici Neži) ob rojstvu prvorojenca Jeremija,
- družini Škerl ob rojstvu Neli,
- družini Kopač ob rojstvu Gašperja.

Predvidena srečanja, dogodki v letu 2006/07

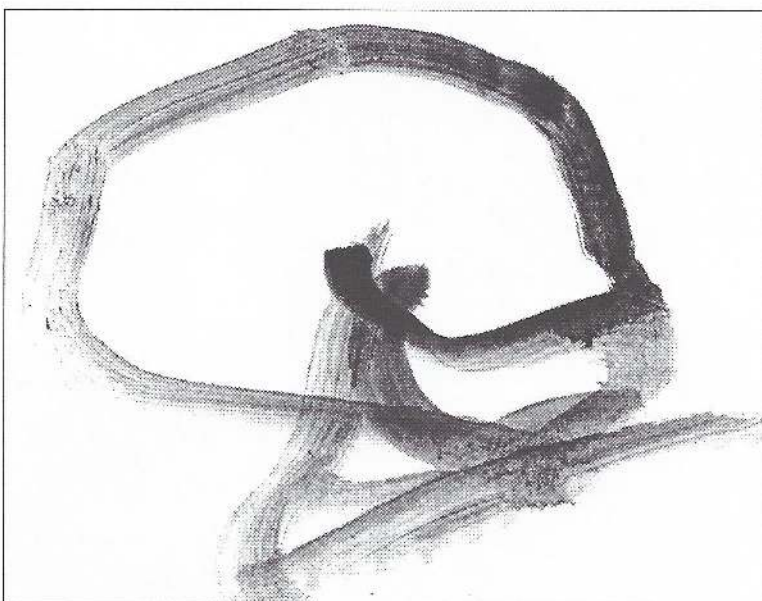
KDAJ	KAJ
september, oktober	pogovorne ure za vse otroke
9. oktober, ponedeljek	1. skupni sestanek za starše
13. november, pon., 17.30	večer z očetmi
11. december, pon., 17.30	večer z mamami
3. januar, sredo	5. obletnica odprtja vrtca
27. januar	god sv. Angele, prej devetdnevnica
13. februar, torek	2. skupni sestanek za starše
23. marec, petek, 16.30	skupna sveta maša
6. april, veliki petek	VRTEC JE ZAPRT
marec, april (maj)	možnost pogovornih ur
18. maj, petek	zunanje praznovanje 5. obletnice vrtca
maj	izlet za otroke
4. junij, ponedeljek	srečanje z absolventi – otroki, ki jeseni odhajajo v šolo

Vrtec je zaprt na vse državne praznike in na veliki petek.

Zmaga Glogovec: **NEŽINE ČRKE**
Kristina Ločniškar in Milena Osredkar:
Z ROKO V ROKI V SVET ČRK
Zgodba in priročnik o opismenevanju –
iz niza »knjiga v knjigi«.

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA
Nazorjeva 1, Ljubljana

HIŠA OTROK, HIŠA OTROK, HIŠA OTROK, HIŠA OTROK, HIŠA OTROK

